

Nr 362.

Av herr **Hansson** i Skediga, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 193, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943, m. m.

Det torde vara allmänt känt, att det sedan krigsutbrottet i ökat tempo försiggår en kapitalrealisation inom jord- och skogsbruket. Denna värdeförbrukning ligger för skogsbrukets del däri, att uttagen av brännved och andra sortiment överstiga skogens återväxt. Genom de stora avverkningar, som blivit nödvändiga genom krisen, tär man på de tidigare bevarade tillgångarna. Inom jordbruket råder ett liknande förhållande. Genom intensiv odling avkräves jorden stora mängder växtämnen av olika slag, som icke kunna ersättas med den naturliga gödseln och den tillgång på konstgödsel, som nu finnes. Genom de stora uttagen av fodersäd, som ske genom leveransplikten, har man också måst pressa jorden hårt, så att den berövats viktiga näringsämnen för växternas behov. Allt detta kommer snart att visa sina följder; vi få en på näringsämnen fattig jord och vi kunna icke avhjälpa denna brist under krisen.

De inom jord- och skogsbruket sparade värdena ha varit till stort gagn för hela landet och därför ser man med bekymmer på den realisation av dessa värden, som nu pågår. Under sådana förhållanden måste man fråga sig, om det kan vara klokt att lägga krigskonjunkturskatt på de merinkomster, som uppkomma för jordbruket under krisen, emedan dessa mervärden till stor del bero just på kapitalrealisation. Denna beskattning berövar jordbrukarna möjlighet att fondera medel för att ersätta de kapitalförluster som uppkomma.

Industrien däremot äger rättighet att göra dylika fonderingar, varför det vore rätt och billigt att även de inom jordbruksnäringen arbetande företagen erhöles rätt att avsätta medel till skäligena investeringsfonder, från vilka de kapitalförluster, som nu under krisen göras, kunde ersättas. Det är så mycket mera befogat, som de värden, som nu uttagas ur jorden och skogen, ställas till hela folkhushållets förfogande.

Jordbrukets taxering vilar nu på den s. k. kontantprincipen, vilket omöjliggör ovan angiven fondbildning. Annorlunda är förhållandet med industrien, där taxeringen baseras på rationella bokföringsmetoder. Där tillåtes en lämpligt anpassad avskrivning för varje år.

Enligt nu gällande grunder medgives jordbrukare rätt till ett avdrag av 3.000 kronor från den uppskattade merinkomsten vid taxering till krigs-

konjunkturskatt. Sett mot bakgrunden av vad som här ovan anförts förefaller denna avdragsrätt allför snävt tilltagen. Därest jord- och skogsbruket överhuvudtaget skall krigskonjunkturbeskattas bör avdrag för minst 5.000 kronor kunna göras.

Med anledning av vad som anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det av Kungl. Maj:t i propositionen nr 193 framlagda förslaget till krigskonjunkturbeskattning, att innehavare av jord- och skogsbruk må erhålla rätt till avdrag av 5.000 kronor från den fastställda merinkomsten i förhållande till jämförelseåret.

Stockholm den 4 maj 1943.

K. E. Hansson.